

บทบรรณาธิการ: กาลามสูตร หรือ กามาสูต

“สังคมอยู่ยากขึ้นทุกวัน” เป็นคำกล่าวที่หลายคนคุ้นเคยในยุคสื่อสังคมออนไลน์ที่หาความจริงแท้แน่นอนได้ยากจากสิ่งที่อ่านหรือการรับข้อมูล ทำให้เข้าใจหลักธรรมของพุทธองค์ในกาลามสูตร (Kalama Sutta) **“เมื่อใดสอบสวนจนรู้ได้ด้วยตนเองว่า ธรรมเหล่านั้นเป็นอกุศลหรือมีโทษเมื่อมันฟังละเอียด และเมื่อใดสอบสวนจนรู้ได้ด้วยตนเองว่า ธรรมเหล่านั้นเป็นกุศลหรือไม่มีโทษ เมื่อมันฟังถี่ปฏิบัติ”**

กาลามสูตร (เรียกอีกอย่างว่า เกสปุตตสูตร) ซึ่งเป็นพระสูตรที่พระโคตมพุทธเจ้าทรงแสดงชาวกาลามโคตรหรือกาลามชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเกสปุตตนิคม หรือ เกสริยา (Kesariya) ขอมรับนับถือพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล ในปัจจุบันหมู่บ้านดังกล่าวเป็นสถานที่ตั้งของมหาสถูปพบใหม่ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศอินเดีย เมื่อกองโบราณคดีของอินเดียได้ขุดเนินดินใหญ่พบพระมหาสถูปโบราณ ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางถึง 1,400 ฟุต สูงถึง 51 ฟุต (เดิมอาจสูงถึง 70 ฟุต) และกลายเป็นจุดสำหรับจารึกแสวงบุญของชาวพุทธ มหาสถูป มีลักษณะคล้ายกับเจดีย์ชเวดากอง กรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า และพระมหาสถูปบุโรพุทโธ ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งทำให้มีผู้สันนิษฐานว่ามหาสถูปแห่งเกสริยาเป็นต้นแบบของมหาสถูปทั้งสอง และนอกจากนี้ ในบริเวณไม่ไกลจากมหาสถูปแห่งเกสริยา นักโบราณคดีอินเดียได้พบเสาหินพระเจ้าอโศกที่สมบูรณ์ที่สุด ที่ยังคงเหลือหัวสิงห์บนยอดเสา เช่นเดียวกับที่เมืองเวสาลี (Vaishali) ซึ่งเป็นเมืองโบราณสำคัญในชมพูทวีป และอยู่รัฐพิหาร อินเดีย เช่นกัน พระพุทธเจ้าเสด็จไปเมืองเวสาลีบ่อยครั้งและเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์สำคัญทางพุทธศาสนา เช่น การบวชภิกษุณีรูปแรก การแสดงธรรม การปลงอายุสังขาร (ที่ป่าवालเจดีย์) และเป็นที่ตั้งของการทำสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ 2

ส่วนเจดีย์เกสริยา (Kesariya Stupa) อยู่ห่างจากกุสินารา ประมาณ 120 กิโลเมตร ในเขตหมู่บ้านเลาเลียนันตัน (Lauliyandan) และนันตันฆาต (Nandanghat) ในจังหวัดจัมปาร์ รัฐพิหาร การเดินทางมาที่แห่งนี้เป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก ทำให้ไม่ค่อยมีผู้แสวงบุญมาสักการะมหาสถูปแห่งนี้ การหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมากล่าวในวันนี้เพราะบรรณาธิการเคยสืบสนระหว่างกามาสูตและกาลามสูตร สำหรับกามาสูต (Kama Sutra) ซึ่งเชื่อมโยงกับหมู่บ้าน ขจुरาโฮ (Khajuraho) ตั้งอยู่ในอำเภอ Chhatarpur ตอนเหนือของรัฐมัชฌิประเทศ ตอนกลางของประเทศอินเดีย ซึ่งกามาสูต คือ คัมภีร์ฮินดูโบราณของอินเดีย ที่เน้นเรื่องเพศศึกษา ความรัก และวิถีชีวิตที่สุขสม ตามหลักปรัชญาฮินดู

ส่วน กาลามสูตร (Kalama Sutta) หรือเกสปุตตสูตร (Kesputta Sutta) หรือเกสริยาสูตร (Kesariya Sutta) คือหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาที่สอนให้ชาวพุทธใช้วิจารณ์ญาณ ไม่เชื่อสิ่งใดโดยมงาย แต่ให้พิจารณาด้วยตนเองด้วยปัญญา ซึ่งเป็นหลักแห่งความเชื่อที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ให้แก่พุทธศาสนิกชน

ไม่ให้เชื่อสิ่งใด ๆ อย่างมกมายโดยไม่ใช้ปัญญาพิจารณาให้เห็นจริงถึงคุณโทษหรือดีไม่ดีก่อนเชื่อ 10 ประการ ได้แก่ (1) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะฟังตามกันมา (2) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะถือสืบกันมา (3) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะข่าวเล่าลือ (4) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะมีในตำรา (5) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะตรรกะ (6) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะอนุমান (7) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะตริคตามลักษณะอาการที่ปรากฏ (8) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะตรงกับความคิดของตน (9) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะคณาเชื่อถือ และ (10) อย่าเพิ่งเชื่อเพราะเป็นครูของตน

การวางแผนในการเดินทางไปแสวงบุญที่เจดีย์เกสรียา (Kesariya Stupa) ต้องล้มเลิกเมื่อ บรรณาธิการมิงานที่ต้องปิดเล่มวารสารฉบับนี้เพื่อให้ทุกคนได้อ่านบทความคุณภาพและสาระเข้มข้น เริ่มจากงานเขียนของรองศาสตราจารย์วิโรจ นาคชาติ ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งคณบดีของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เขียนบทความ **สักขาลายล้านนา: จากอัตลักษณ์โบราณสู่มรดกทางวัฒนธรรมร่วมสมัย** บทความ **ความงามในพระนิพนธ์ประเภทกาพย์เห่เรือและกาพย์ห่อโคลงของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์** ของ ดร. ณัฐวุฒิ คล้ายสุวรรณ บทความ **กระบี่กระบอง: มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทย** ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติยวดี ชาญประโคน บทความ **โรมูเลียดคำกลอน: วรรณกรรมโรมโอและจูเลียต ร้อยกรองเรื่องแรกของไทย** ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สหะโรจน์ กิตติมหาเจริญ และ บทความ **ศรัทธาหรือตัณหา : สุนทรียศาสตร์แห่งทิวภาวะใน La Morte amoureuse ของเตโอฟีล โกติเยร์** ของ ดร. พุฒิตา สงวนไทร เลอแพรงซ์

ขอขอบคุณท่านคณบดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพอุษา ศรีเพริศ ที่ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงวารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre – TCI) และรองคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดทำวารสาร ขอขอบคุณเจ้าของบทความที่สร้างสรรค์ผลงานและผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมกันพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทความ กองบรรณาธิการและคณะกรรมการที่ช่วยให้การจัดทำวารสารสำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สายวรุณ สุนทรโรทก ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คุณนิลินี ยิ่งยง หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา และคุณวรรณวิสาข์ พลขยัน หน่วยส่งเสริมพัฒนาทางวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ ที่ช่วยในการประสานงานบทความและเตรียมต้นฉบับ ทำให้การจัดทำวารสารสำเร็จและเผยแพร่ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด

รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาส พาวินนท์

บรรณาธิการประจำฉบับ